

Lepingu- ja võlaõiguse alused mittejuristile

Kellele?

Koolitus on mõeldud juhtidele, ametnikele, ettevõtjatele, spetsialistidele jt oluliste otsuste tegijatele, kes vajavad kindlust oma otsuste õiguslike tagajärgede suhtes, aga ka oskust hinnata, millal tuleks õigusabi saamiseks pöörduda juristi või advokaadi poole.

Eesmärk ja meetod

Koolitusel õpitu aitab otsustada, milliseid tehinguid tasub ise teha, milliste tegemine nõuab aga asjatundja (juristi, advokaadi) abi. Koolitusel antakse ülevaade võla- ja lepinguõiguse üldpõhimõtetest, lepingu sõlmimise ja täitmise tingimustest, õiguskaitsevahendite süsteemist ja nende kasutamise eeldustest, samuti võlaõiguslike tagatiste olemusest ja nende kasutamisega kaasnevatest riskidest. Tutvustatakse ettevõtluses olulisemaid lepingute liike, nende tunnuseid ja kaasnevaid riske.

Koolitaja on Tartu Ülikooli võrdleva õigusteaduse lektor *dr. iur.* **Mario Rosentau**

Koolituse põhimeetod on näidetega kommenteeritud loeng. Lektor vastab kasutada oleva aja piires kuulajaid üldiselt huvitavatele küsimustele. Lektorile saab esitada küsimusi ja soovide ka enne koolitust.

Koolituse teemad

Sissejuhatus

- Õiguse valdkonnad ja õiguse süsteemsus. Avalik- ja eraõigus. Materiaalne ja menetlusõigus. Õiguse harud ja instituudid. Eraõiguse roll inimeste igapäevaelus.
- Kehtestatud (objektiivne) õigus ja isiku (subjektiivne) õigus. Õigussuhe. Absoluutsed ja relatiivsed õigussuhted
- Eestis kehtiv seadusõiguse süsteem. Tugevalt kohustavad, nõrgalt kohustavad ja lubatud õigusallikad Eesti õiguses. Euroopa Liidu õigusaktide ja kohtulahendite roll Eesti õiguses.

Õigus ja tegevus

- Õiguse realiseerimine: järgimine, kasutamine ja rakendamine. Mil viisil õiguses asjatundmatu inimene saab olla õiguskuulekas? Kas on võimalik kirjutada seadusi, millest kõik (mõistlikud) inimesed aru saaksid? Õigusnõustamisteenuse roll õigusriigis.
- Mida tähendab „õigusnorm“? Õigusnormi tähenduse ja õigusliku tagajärje tuvastamine.
- Miks õigust (seadust) on vaja tõlgendada? Õiguse tõlgendamise alused: kehtiva õiguse kindlakstegemine – õigete õigusnormide leidmine. Tekstide tõlgendamise peamised sihid ja meetodid. Seaduse „täht ja mõte“.
- Õigusliku tahteavalduse või otsuse tegemine ja põhjendamine. Tõendiargumendid ja normiargumendid. Seadusega lubatud, keelatud ja ettenähtud argumendid (põhjendid). Tõhusa õigusliku põhjenduse koostamise põhireeglid (mida tasub nõuda ka oma juristilt või advokaadilt).
- Tõendamise olulisusest oma õiguste kaitsmisel. Tõendite fikseerimise ja säilitamise meetodid (eriti e-ajastu võimalusi silmas pidades).

Lepingu- ja võlaõigus

- Tsiviilõiguse põhimõisted, üldpõhimõtted ja institutsioonid. Normid, printsiibid ja väärtused tsiviilõiguses.
- Tsiviilõigussuhte olemus ja tekkimine. Asjaõiguse ja võlaõiguse peamised erinevused.
- Võlaõigusseaduse süsteem ja võlaõiguse põhimõtted. Võlasuhte mõiste ja põhimõtted. Võlasuhete tekkimine lepingust ja lepinguväliselt.
- Algusest peale tühised tehingud, „hõljuvalt tühised“ (heakskiidetavad) tehingud ja seaduslikul alusel tühistatavad tehingud.
- Lepingulised suhted. Kohustused lepingueelsetest läbirääkimistest. Tüüptingimused lepingus. Tarbijalepingu mõiste. Lepingu vorminõuded ja nende rikkumise tagajärjed.
- Peamised lepingute liigid asjaõiguses ja võlaõiguses.
- Lepingu (võlakohustuse) täitmine. Täitmise eriviisid. Lepingulise vastutuse seotus kohustusega hinnata lepingu sõlmimisega kaasnevaid riske.
- Võlakohustuse rikkumine. Tsiviilõigusvastutuse põhimõtted. Süüline vastutus vs range garantiivastutus.
- Õiguskaitsevahendite süsteem ja õiguskaitsevahendite kasutamise eeldused. Tsiviilkahju hüvitamise põhimõtted.

Kas teadsid, et...

...võlg ei teki ainult laenu võttes, vaid ka midagi lubades, õigusliku aluseta kasu saades, pahauskvalt läbirääkimisi pidades, lepingut rikkudes, kahju tekitades, volituseta asja ajades või volitust ületades, mõnel juhul koguni kontrollimatust sündmusest – näiteks veekraani purunemisest korteris?

...tava on seaduse kõrval teine tsiviilõiguse allikas?

...tava võib olla ka vaid lepingupoolte vaheline asi?

...lepingu rikkumine ja vastutus selle eest võib olla rikkuja tahtest täiesti sõltumatu ning seda riski tuleb hinnata juba lepingu sõlmimisel?

...müügilepingut sõlmides sõlmitakse kaks lepingut, mis tähendab kahte erinevat vastutust?

...seadus kaitseb asja valdust vahel tugevamini kui asja omandit? Ehk kas teadsid, et vargalt võid asja omal jõul tagasi võtta ainult siis, kui varguse hetkel talle peale satud?

...õiguskuulekas saab olla ka õigust lähemalt tundmata?

...õigusabi võib saada ka tasuta või „riigilaenuka“?

...kui Sa oled elukutseline tegutseja ja lepingu teine pool on mitteelukutseline füüsiline isik, siis on tegemist tarbijalepinguga? Mida tähendab teise poole ehk tarbija huvide kõrgendatud õiguskaitset?

...leping kehtib ka siis, kui mõned selle olulised tingimused jäävad kokku leppimata?

...Sinu esitatud lepinguprojekt võib osutada tüüptingimusteks ja tagada teisele poolele kõrgendatud õiguskaitse?

...tehing (leping) võib osutada tühiseks väga paljudel juhtudel, sh nt vastuolu tõttu heade kommete või avaliku korraga?

...tühine tehing on tühine algusest peale ning kasusaajal tuleb taastada esialgne olukord ja kahjutekitajal hüvitada kahjud?

...suhteliselt lühikesed võla aegumise tähtajad on lühikesed selleks, et võlausaldaja ei istuks käed rüpes ning õige tegutsemisega need pikenevad?

Kui ei teadnud, siis täpsemalt saad teada sellel koolitusel!